

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.606.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13652 Pań Posłanek Iwony Marii Kozłowskiej i Anny Wojciechowskiej, w sprawie „realizacji zadań przez wojewódzkie zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności - analiza budżetowa, opóźnienia i mechanizmy korygujące”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, iż plan wykonania wydatków w dziale 852 - Pomoc społeczna, w dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w rozdziale 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności w zakresie dotyczącym budżetów Wojewodów (wydatki bieżące jednostek budżetowych) za okres od 1 stycznia do 30 listopada 2025 r. przedstawiał się, w podziale na województwa, następująco¹:

Województwo	Plan (po zmianach) Wydatki bieżące jednostek budżetowych (WZOoN) w zł	Wykonanie wydatków w zł
Dolnośląskie	16 893 874	13 683 467
Kujawsko-pomorskie	13 830 600	12 849 256
Lubelskie	13 624 000	12 254 480
Lubuskie	7 716 602	6 074 576
Łódzkie	14 678 855	11 210 574
Małopolskie	24 206 445	18 236 972
Mazowieckie	22 158 333	18 068 194
Opolskie	6 235 200	5 225 123
Podkarpackie	17 821 000	15 386 997
Podlaskie	9 046 600	7 574 708
Pomorskie	15 951 000	13 894 652

¹ Zestawienie obejmujące cały 2025 r. zostanie udostępnione przez Ministerstwo Finansów w najbliższym czasie.

Śląskie	18 434 694	12 900 301
Świętokrzyskie	12 283 750	10 889 882
Warmińsko-mazurskie	12 986 766	10 120 854
Wielkopolskie	16 886 000	12 261 815
Zachodniopomorskie	10 823 000	10 917 069

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych gromadzi informacje o realizacji zadań przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności w ramach prowadzonego na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nadzoru. Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) wojewodowie przekazują sprawozdania z wykonania planów finansowych Ministrowi Finansów.

Informuję, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - biorąc pod uwagę zwiększone zapotrzebowanie na środki finansowe w obszarze orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz przekazane przez Wojewodów informacje na temat szacowanej kwoty niedoboru w 2025 r. środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - we wrześniu 2025 r. wystąpił do Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie uruchomienia rezerwy na ten cel.

Po wydaniu przez Ministra decyzji budżetowych środki z rezerwy celowej poz. 38 (Środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, na realizację karty parkingowej oraz na realizację legitymacji osoby niepełnosprawnej) odpowiednio rozdysponowano i przekazano Wojewodom.

Wniosek o uruchomienie dodatkowych środków na działalność zespołów nie uzyskał pozytywnej rekomendacji, w związku z czym kierownictwo resortu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na bieżąco monitorowało sytuację w powiatowych i wojewódzkich zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności. W ramach prowadzonego nadzoru zbierano informacje dotyczące ograniczeń w realizacji zadań spowodowanych brakiem środków i wsparcia finansowego możliwego do uzyskania z innych źródeł oraz raporty dotyczące sytuacji w poszczególnych zespołach i stanu wykonania planów finansowych wojewodów. Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pozostawał w stałym kontakcie z wojewodami i przewodniczącymi wojewódzkich zespołów podejmując działania zgodne ze swoją właściwością

Podstawę finansowania działalności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, stanowi art. 6 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem wydatki związane z tworzeniem i działalnością zespołów pokrywane są z budżetu państwa, ale mogą być też opłacane ze środków jednostek samorządu terytorialnego.

Zaplanowanie środków finansowych na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności odbywa się corocznie z udziałem wojewodów, na podstawie

wykazanego przez zespoły zapotrzebowania i z uwzględnieniem zaangażowania w realizację zadań środków własnych poszczególnych samorządów.

Należy podkreślić, że na 2026 r. w ustawie budżetowej w rezerwie celowej poz. 38 zaplanowano 46 325 tys. zł (w 2025 r. było to 13 325 tys. zł).

Na zwiększenie wydatków na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wpłynął znaczny wzrost zainteresowania uzyskaniem orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz uzyskaniem legitymacji osoby niepełnosprawnej i karty parkingowej, związany przede wszystkim z wprowadzeniem od 1 stycznia 2024 r. świadczenia wspierającego, kierowanego do osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Nie bez znaczenia jest też wzrost bieżących kosztów utrzymania zespołów orzekających i fakt, że borykają się one z trudnościami dotyczącymi zatrudniania nowego personelu, w szczególności lekarzy specjalistów.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitoruje realizację zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, zbierając informacje o obciążeniu wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności i postępach w wydawaniu orzeczeń oraz związanych z tym wydatkach i wysokości zaangażowanych środków.

Z uwagi na regionalne zróżnicowanie liczby napływających do wojewódzkich zespołów wniosków o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia, a także zróżnicowane w pierwszych miesiącach 2025 r. tempa wydawania decyzji przez poszczególne zespoły i konieczność nadrobienia w tym zakresie zaległości z 2024 r. przez część z nich, w niektórych zespołach w drugiej połowie 2025 r. środki przeznaczone na wydawanie decyzji okazały się niewystarczające, podczas gdy inne województwa odnotowały ich nadwyżkę. Ustawa wprowadzająca świadczenie wspierające nie przewiduje możliwości przenoszenia środków na ten cel między budżetami wojewodów, dopuszcza natomiast zwiększenie lub zmniejszenie przez nich przyznanego im limitu pod warunkiem, że całkowity limit dla wszystkich województw nie przekroczy granicy wskazanej na dany rok w ustawie. Decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwiększono na łączną kwotę 5 900 tys. zł limity dla wojewodów:

- kujawsko-pomorskiego;
- małopolskiego;
- opolskiego;
- podkarpackiego;
- podlaskiego;
- pomorskiego;
- warmińsko-mazurskiego;
- zachodniopomorskiego.

Limity dla wojewodów mazowieckiego, śląskiego i wielkopolskiego zmniejszono przy tym łącznie o 8 604 tys. zł., dzięki czemu limit całkowity na 2025 r. wynoszący 205 560 tys. zł. nie został przekroczony.

Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U., poz. 1429, z późn. zm.) całkowity i nieprzekraczalny limit wydatków budżetu państwa związany z wydawaniem przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia dla wszystkich województw w 2025 r. wynosił 205 560 tys. zł, natomiast na rok 2026 wynosi 214 200 tys. zł.

Oznacza to, że środki przeznaczone na ustalanie poziomu potrzeby wsparcia w 2026 r. przewyższają kwotę przeznaczoną na ten cel w 2025 r. o niemal 10 000 tys. zł (trzeba dodać, że z analizy liczby napływających do WZOoN wniosków wynika, że w 2026 r. napływ wniosków nie będzie większy niż w 2025 r.).

Sprawną realizacja zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia jest przedmiotem szczególnej troski zarówno Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, jak i Wojewodów. Minister pozostaje w stałym kontakcie z wojewodami i pracownikami odpowiedzialnymi za realizację tego zadania. W roku 2025 podjęto szereg działań naprawczych, które przyczyniły się do usprawnienia procesu wydawania decyzji przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Wymienić wśród nich należy m.in:

- zwiększenie środków finansowych na wynagrodzenia osobowe celem należytego zabezpieczenia realizacji zadania i zatrudnienie w 2025 roku 172 pracowników do obsługi administracyjnej wojewódzkich zespołów;
- organizację szkoleń dla specjalistów do spraw ustalania poziomu potrzeby wsparcia celem zwiększenia ich liczby w poszczególnych wojewódzkich zespołach;
- oddelegowywanie pracowników urzędów wojewódzkich do wykonywania zadań pomocniczych związanych z ustaleniem poziomu potrzeby wsparcia, zatrudnienie stażystów i – na podstawie umów cywilnoprawnych - osób wykonujących prace administracyjne związane z obsługą wniosków i infolinii;
- pozyskiwanie i wyposażanie kolejnych pomieszczeń do obsługi administracyjnej oraz posiedzeń składów ustalających poziom potrzeby wsparcia.

W efekcie liczba wydawanych decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia w skali kraju zwiększyła się z 26 tys. w II półroczu 2024 r. do 34 tys. w 2025 r., wyraźnie wzrósł też udział rozpatrzonych wniosków (z 45% w grudniu 2024 r. do 74% w grudniu 2025 r.)

Stan realizacji zadań związanych ze świadczeniem wspierającym pozostaje zróżnicowany regionalnie. W skali całego kraju na 15 grudnia 2025 r. rozpatrzono 74% wniosków. W części województw udział wniosków rozpatrzonych wynosił nawet około 90% (zachodniopomorskie i podkarpackie: 91%, świętokrzyskie: 94%, kujawsko pomorskie i podlaskie: 87 %). W niektórych województwach (śląskie, wielkopolskie) sytuacja jest gorsza (według stanu na 15 grudnia 2025 r. rozpatrzono tam nie więcej niż połowę złożonych wniosków).

Informuję, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 69 ustawy o świadczeniu wspierającym, przygotował przegląd stosowania przepisów tego aktu. Po zakończeniu prac przegląd wraz z rekomendacjami przekazano do akceptacji Rady Ministrów, która przyjęła go 16 października 2025 r. Dokument zawiera rekomendacje dotyczące usprawnienia procedur wydawania decyzji o poziomie potrzeby wsparcia. Obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace nad konkretnymi zmianami dotyczącymi ustalania poziomu potrzeby wsparcia i prawa do świadczenia wspierającego.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Maja Nowak
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/